

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő: **HEGEDÜS NÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **MARÓT SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Argetoianu szenzációs leleplezése Averescuról

Kezünkben van az a kiáltvány, amelyet Argetoianu, az Averescu-kabinet volt ügyminisztere bocsájtott ki Averescu tábornok ellen. Argetoianu — mint tegnap lejtűl — kilépett a néppártból, illetve hagyta egykori vezérét, külön pártot alakított és azt ugyancsak néppártiának nevezte el. Mindezt Argetoianu egy nagyvívású manifesztumban jelenti be. Nos: jelen politikai irást még nem olvastunk. Sok pártpolitikai aktát futottak már át a szemünk, mióta Európa politikai történelmét olvasgatjuk, de Argetoianu irata leleplezi mindegyiket. Mert, hogy egy politikus közel két esztendőig egy és ugyanabban a kabinetben üljön valakivel — mint ahogy Argetoianu tette Averescuval — és most olyan szenzációs leleplezésekkel rúkkoljon rá, amelyek Averescut tiszta hazaárulóként mutatják be — nem, ilyesmihez eddig a politikai historiában nem volt szerencse.

Argetoianu kiáltványa előbb elmondja, hogy Averescut szájas demagógnak, rosszaszeműnek, hogy nem tanult és nem fejtett semmit és így tovább és ezután a következő leleplezéseket írja:

Ő az a stratégia, aki Oroszország ellen támadó haditervet elkészítette.

Ő annak a hadseregnek a parancsnoka, aki az 1916. év tragikus őszén készült belépni a vereség-béke kormányába, a Carp-Lupa-Costanica-kormányba.

Ő az a miniszterelnök, aki nyílt elégtétellel fogadta el az elnöklést abban a kabinetben, amely Németországgal a lealázó békét kötötte — nem utasítván vissza még a gondolatát is annak, hogy Németországgal együttműködjen a szövetségesek ellen és nem törekedett arra, hogy hasznos, de szégyen nélküli békét hozzon létre.

Végül ő az, aki 1922. május havában titokban Augsburgban Ludendorff tábornokkal találkozott. Ludendorff biztosította őt, hogy legkésőbb 1923. decemberében Németország kancellárja lesz. (Tudjuk, hogy milyen gyászos módon hiúsult meg ez a kísérlet). Averescu tábornok — aki akkor Németországban Kissingenben kúrát tartott — azt remélte, hogy erre az időre ő újból kormányelnök lesz Bukarestben. És az augsburgi találkozón — mint ahogy mindkettejük várakozása egyezett — Ludendorff és Averescu új szövetség szíjait fektették le, amely szövetség Németországot, Romániát és Magyarországot ölelte fel és Oroszországra is támaszkodott.

Igy szól Argetoianu leleplezése, amely után azután kifejti még, hogy Averescu nem rendelkezik a király bizalmával, elvesztette teljesen a népszerűségét, viszont politikai koncepciója nem volt neki és ma sincs neki.

Majd egy interjú keretében még azt is kijelenti, hogy Averescu a magyar kisebbséggel egységet kötött és azt alá is írta.

Nem szoktunk ezen a helyen آدمákat közölni. De most az egyszer nem állhatunk ellent a kínálkozó vice leközlésnek. Arról az apáról szól, aki a leányát férjhez akarja adni és így beszél a vőlegényjelölthöz:

— Tudnia kell önnek, hogy én egy évig sikkasztásért börtönben ültem, a feleségem jelenleg is fegyházban ül, a fiam körözött szélhámós és a férjhez adandó leányomnak már van egy törvénytelen gyermeke. Most már mindent tud rólam. Szíveskedjék azonban valamit önmagáról beszélni. Ki ön?

— Mit kérdezi? Ha én mindezek után is elveszem az ön leányát, akkor már tudhatja, hogy én ki vagyok.

És Argetoianu mindazok után, amiket itt elmond, két évig ült egy kabinetben Averescuval.

A kormánypart is elítéli a kolozsvári tüntetést

Az egész ország közvéleménye foglalkozik a kolozsvári sajtókongresszus kapcsán kippattant eseményekkel és azt a tényt, hogy a romániai újságírók kongresszusát a fölcsapó incidensek és utcai botrányok alaposan megzavarták, különféle képpen kommentálják. Egyes körökben felmerült az a föltevés is, hogy a kolozsvári tüntetések kezdeményezője a kormány részéről indult ki. Erre akar — ügylátszik — rácafolni az Infratirea, mely tudvalevőleg a liberális párt kolozsvári sajtóorgánuma. A lan hosszabb cikkben foglalkozik a kolozsvári eseményekkel és dicsérő ielzőkkel disziti fel Bacalbasa nevét. Ennek a nagyszerű publicisztának kiváló érdemeit emeli ki, európai egvényiségét és humanisztikus munkásságának jelentőségét méltatja és arra a konklúzióra jut az Infratirea, hogy minderről az incidensben szereplő diákság nagyrészenek nem volt tudomása. Akik Bacalbasa beszédét és általában a kongresszus sima lefolyását akadályozták — írja a lap — azok mindenekelőtt a román sajtót sértették meg. Önérzetes szavakkal ítéli el az újságírók egyeteme ellen való tüntetést és ezt — úgy mond — a józan ész, a felvilágosodás és a civilizáció elleni merényletnek minősíti és ezzel — mondja az Infratirea — csak az ország jó hírnevét kompromittálják.

A károsultak

A vasárnapi, illetve hétfői kolozsvári tüntetéseknek károsultjai a következők: Fischbein és Spitz Friedmann könyvkereskedő, Corvin zeneműkereskedés, Sándor Agoston utóda, Neumann, Voith Miklós, Fischer, „Mode de Paris”, Grünfeld és Steiner, Katz és Mendel, Taub Fülöp, Goldberger Károly, Goldberger Armin, Baron Lázár, Aesculap, Holländer & Co.

Tizenöt diákot letartóztattak

Kolozsvár, december 18. A hadtestparancsnok, a prefektus és a rendőrfőnök ma délelőtt újabb értekezletet tartottak a kolozsvári újságíró-kongresszus botrányaival kapcsolatban. Kolozsvár biztonsága érdekében Muresan prefektus a belügyminisztériumhoz fordult segítségért. A

Bukarestből jelenti a Rador: Ma délelőtt az Averescu-párt gyűlést tartott, amelyen Argetoianut, Gangopolt, Popovici és Tanasescut kizárták a néppártból. A néppárt hivatalos lapjának az Indreptariának összes munkatársai átpártoltak Argetoianu lapjához az Indrumareahoz.

Averescu nyilatkozik az Adeverulnak és kijelenti, hogy nem válaszol Argetoianunak az Indrumarea című új hivatalos lapjában közölt cikkére, mert a válasz morális lealacsonyodást jelentene számára.

Az Indreptarea lekölzi Averescunak a néppárt vidéki szervezeteihez intézett táviratának szövegét, amelyben közlik, hogy Argetoianu lázadó magatartást tanúsított a párttal szemben és ezért a párt végrehajtóbizottságát mára ülésre hívták egybe, amelyen határozni fognak Argetoianu eljárása felett.

Balácsi József, Gólya-áruház, Rex, Hirschfeld Sándor, „Medico Militar”, Excelsior, Jakab Ernő, Farkas Ignác, Demokrácia vendéglő, Cukorkakirály, Moskovits, Illatszertár, Neumann Jakab és az „Erdélyi Borozó”, amely üzletek tábláit és némely helyen a kirakatiégeket beverték.

A kereskedők tanácsának eddigi számitása szerint a vasárnapi rombolásokból származó kár meghaladja a négy millió leit.

Mit mond Popoviciu rendőrprefektus?

Kolozsvárról jelentik: Popoviciu rendőrprefektus a következőkben számolt be az eseményekről:

— Személyesen jelen voltam a Maromorosch et Blank ellen intézett ostromnál. A rendőrség mindent megtett, de a hatalmas tulerővel szemben, habár több rendőrmegsérült, tehetetlenül állottunk és a rombolást nem sikerült megakadályozni. A tüntetők közül tizenkét embert a rendőrség letartóztatott és még az éi folvamán Petzescu vizsgálóbíró és Muresanu bűnügyi kapitány kihallgatta őket. Azután szabadon bocsátották őket.

— A rendőrség a Szamos-hidon egy negyven tágból álló izraelita csapattal találkozott össze, akik közül huszonhármat sikerült közülök elfognunk és a rendőrséggen előálltanunk. Kihallgatásuk után elbocsátották.

— A rendőrség e hó 14-ike óta állandóan, éjjel-nappal szolgálatot teljesít, ami természetesen éreztette a hatását és mindehhez hozzájárult az a körülmény, hogy a lovasrendőrséget, amely nagy tüntetéseknel nélkülözhetetlen, mai napig többszöri sürgetésem dacára, sem állították fel.

belügyminiszter jelentést kért a történetekről, majd telefonon közölte a kolozsvári prefektussal, hogy egy század gyalogos és egy század lovasrendőrt küld a város nyugalmanak biztosítására. A belügyminiszter hangsúlyozta, hogy a legerélyesebben fog fellépni minden excessussal szemben.

Banescu egyetemi rektor, aki egyben a liberális párt elnöke és a kamara tagja is, olyan kijelentést tett állítólag a lapoknak, hogy közbe fog járni a kormánynál, hogy a kolozsvári hatóságok vezetőit a történetek után ne maradhassanak helyükön. Az ő negligenciájuknak tekinti a botrányoknak ilyen súlyos elfajulását. Erre vonatkozólag Muresan prefektust megkérdezték, aki kijelentette, hogy nem tartja kizártnak Banescu rektornak ilyenmű kijelentését, viszont azonban a maga személyét illetőleg elhárít minden felelősséget s további intézkedéseiben be fogja bizonyítani, hogy milyen rigorozus eréllyel fog eljárni a károkat okozó tüntetőkkel szemben. A vizsgálatot a botrányok ügyében folytatják s eddig a királyi ügyesség 15 diákot helyezett letartóztatásba. A prefektura szakértői bizottságot küld ki a tüntetések során okozott károk pontos megállapítására.

Petala tábornok kijelentette, hogy a kivételes intézkedések és az ostromállapot ha a nyugalom biztosítottának látszik, csak néhány napig marad érvényben.

A Sfatul Negustorese Negruti elnök s a Gyáriparosok Országos Szövetsége Kiss Mór és dr. Böszörményi vezetésével küldötttségben járult Muresan prefektus elé és beszámolt arról, hogy a másfélmillió lei kárt jóval meghaladják a tüntetések során elpusztított értékek.

A prefektus igyekezett megnyugtatni a kereskedőket és gyárosokat, hogy az erőlyes intézkedéseknek meg lesz a fogantatja. Egyben kérte őket, hogy legyenek segítségére annak a kiküldött bizottságnak, amely az okozott károk pontos megállapítására hivatott.

Az összes bukaresti lapok a megbotrányozás hangján írják a kolozsvári újságíró-kongresszus kinos incidenséről. Hangsúlyozzák, hogy Lepedatu közoktatásiügyi miniszter a kongresszus napján Kolozsvárra érkezett, hogy részt vegyen a sajtó ünnepségein, de úgy látszik, kelő időben értesült a készülő eseményekről s óvintézkedések helyett inkább saját magát tartotta távol a gyűléstől, a diszlocációtól és a bankettől egyaránt.

Karácsonyra!

Karácsonyfadíszek, játékok, porcelánárúk, pippek, ajándéktárgyak, zománcdények, üvegárúk, utazókosarak óriási választékban, feltűnően olcsó árban kaphatók

Farkas áruház-ban

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 5. sz.

Max Brotmann

Bukarest Str. Apolodor 33 Telefon 32-4

Az ismert cég speciális osztályt létesített és elvállalja a kereskedő és iparosvilág képviselőit és különféle érdekeik keresztyvitelét a központi szerveknél, bankoknál, hatóságoknál stb. Bukarestben, úgy, hogy a felek az utazást és egyéb költséget megtakarítják. — Ajánlatok az összes bukaresti nagybankoktól.

218

Nagy adózók a felebbezési bizottság előtt

Az adóhivatal ellen beadott felebbezéseket Predovici lon bíró tanácsa a következőképpen intézte el.

Comercia r.-t. adóalapját 617.000 leiről 455.000 leire szállította le.

Stern Dezső dr. adóalapjánál egy a kincstári képviselő, mint a fél felebbezését elutasították. Az adóalap 1.604.000 lei.

Hegedűs Ármán kereskedő adóalapját 35.000 leire emelte fel, Freund Benjáminét 24.000-ról 36.000-re, Róna Andrását 58.000-ről 104.000-ra, Leiersohn Mózesét 12.000-ről 24.000-re, Steiner Sándorét 48.000-ről 60.000-re emelte. A szalonai Toldi-malomét 1.512.000 leiről 430.000-re szállította le.

A Rézbányai Erdőpar. r. t. 2.139.000 lei adóalapját 1.074.000 leire szállította le, a Feketeerdői Üveggyár 863.000 leis adóalapját 574.000 leire mérsékelte. A Falk Ármán kegygyár adóját 726.000 leiről 476.000 leire csökkentette.

A parasztság igényeit igyekszik kielégíteni az agrár-bizottság

A megyei agrárbizottság Radulescu Péter táblabíró vezetésével folytatja a beérkezett felebbezések lefolytatását. A megyei bizottság szigorúan a törvény intézkedései szerint ítélkezik, de mindenesetre figyelemmel van a törvény szellemére akkor, amikor elsősorban is igyekszik a földigénylő parasztságot földhöz juttatni.

Váradlezi községben Reiner Mór bírókos 210 hold földet vásárolt a háború alatt és 1920-ban szétparcellázta a birtokot nagyrésztben a földigénylő parasztság között. A járási agrárbizottság kizajátította az egész birtokot és nem hagyta jóvá az adás-vételi szerződéseket.

Ezt a határozatot megfellebbezték a földvásárló parasztlók és a felebbezést tegnapi ülésén tárgyalta a megyei agrárbizottság. Dr. Roxin György ügyvéd képviselte a parasztlók érdekeit és előadta, hogy a törvény 4. és 7. paragrafusai alapján a parasztlóknak joguk van 20-161 100 holdig földet vásárolni.

A megyei bizottság helyt adott a parasztság felebbezésének, mentesítette a birtokot a kizajátítás alól és jóváhagyta a vételi szerződéseket.

Ujmann Rezső és Miklós váradlezi 350 holdas birtokát a román-szentmihályi parasztság vásárolta meg. A járási agrárbizottság nem hagyta jóvá a vételi szerződést. A parasztság megfellebbezte a határozatot.

A megyei agrárbizottság előtt dr. Roxin Tódor képviselte a parasztlókat és a bizottság a törvény 4. paragrafusa alapján mentesítette a birtokot és jóváhagyta a szerződéseket.

Biharpáspóki község 80 holdas birtokát a járási bizottság, mint holtkezi birtokot, a törvény 6. paragrafusa alapján kizajátította és mindössze 21 holdat hagyott meg a jegyző jóváhagyására.

A község képviselői megfellebbezték a kizajátítást tehát azt, hogy a birtok közcélúkat szolgál.

A megyei bizottság előtt a parasztlók képviselői kérték az elsőfokú határozat jóváhagyását, mert a parasztságuk szüksége van a földre. A megyei bizottság, hogy mennél több földigénylő jusson földhöz, jóváhagyta az elsőfokú bizottság döntését és elrendelte, hogy a kizajátított birtokokat meg kell hagyni a földigénylő parasztság kezén.

Egy féltékeny aggastyán gyilkossága

Rövid idő alatt a második vén emér, a féltékenységből megölt feleségét.

A minap ítéltek el a nagyváradi törvényszéken Nagy Józsefet, aki szomszédjával gyilkosította meg 60 éves feleségét, olyan emberrel, aki a törvényszék előtt kijelentette, hogy már megcsömörlött a nőktől, 3 feleséget volt ártatlan a dologban. Ez az öreg féltékeny hasbaszúrta a feleségét, aki meghalt. A férjét elítélték 12 évi fegyházra.

Most Lovas Sándor állott Szilágyi Gyula táblabíró tanácsa előtt. Hatvanéves s féltékeny ségből felmetszette Egyedi László gazda házát, mert a felesége védelmére kelt. Az öreg Lovas azzal gyanúsította a szomszédját, hogy udvarol a feleségének s egyizben, mikor a szomszéd asszonyt verte, a szomszéd beleavatkozott perpatvarba s az asszony pártját fogta. Lovas erre egy hasbaszúrta Egyedit, hogy a belekiestek a markába a szerencsétlen embernek belehalt.

A tárgyaláson beigazolódott, hogy Lovas belekötött a szomszédba. Az asszony védelmére kelték a Lovas-gyerekek, akik előadták, hogy anyjuk jó asszony volt s apjuk azért tért és sántává verte, úgy, hogy csak roncs volt, de hűtlenségre nem volt képes. Apjuk féltékenysége tehát alaptalan.

A bíróság tanak kihallgatását rendelte el.

* Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a belek szabályos működésére. Koprol az ideális és jóízű csokoládé hasajtó erre a legalkalmasabb.

Karácsonyi díszek

cukorkák legezebbek

BENEDEKNÉL

Regina Maria-téren kaphatók.

Ajándék doboz csokoládék óriási választékban.

OLCSÓ

CIPŐVÁSÁR

Decembar hóban, rövid ideig raktári készleteinket

10% engedménnyel árusítjuk

DERBY (v. Hungária) CIPŐGYÁR R.-T.

Flóközletel: Avram J. (Kossuth)-u. 5. Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca 7. szám.

„Dorian” Filmszínház

Szerdától —

vasárnapig

A szerelem tragédiája II. rész

Főszerepben: Mia May és Emil Jannings.

Dorian film.

Felhívás a közönséghez

Készülnek a NAC bábra

A bálát ötletes és grandiózus műsor
bí be, amelynek során Erdélyszerte is-
mert nevű művészek lépnek fel. Így ven-
szerezni fog Tompa Béla. Nagyvá-
rban egykoron legnépszerűbb, ünnepe-
lt művész, Kun Magda a marosvásárhelyi
egyezes gyerek primadonna. Ga-
mbos Elemér és Békéssy Jóska a
városi színház tagjai is fellépnek. Külön-
ös eseménye lesz az idei NAC-bálnak
Marcus Ritta operaénekesnő fellépte,
akinek a színpadon áriákat fog énekelni. Marcus
előző évben az idén még nem hallotta a publi-
kumot ezen fellépése nagyszerű zenei ese-
ményt jelent. A rendezőség elnöke dr. Pelle
János ügyvéd, a NAC elnöke áll, aki is-
meret rutinnal irányítja a minden tekintet-
ben elsőrangúnak ígérkező NAC-bál elő-
készületeit. A város egész társadalmának
minden osztályában máris hallatlan ér-
telődés nyilvánult meg és bizonyos, hogy
a NAC-bál disze a ékessége lesz úgy külső-
ben, mint vonzó és ragyogó műsorát
teintve a báli szezonnak, mely Nagyvá-
rbanak régi, békebeli mulatságainak fé-
nyes varázsolja vissza.

(Tabéry Géza jó barátomnak.)

Én nem vitattam el Osvát magyarságát, hiszen, ha törhetetlenül jó magyarnak tiszteljük a magyar kultúrához forrott, azon felnőtt, ezer meg ezer német, sváb, cseh, tót, francia, zsidó, lengyel, orosz stb. neveket, miért róttam volna föl zsidó vallását éppen Osvátnak, aki egyébként a Zord Idők és Kalauz című irodalmi lapjaival beleírta nevét a mai erdélyi magyar irodalom történetébe. Én a te helyedben, ezt a követ sem tettem volna abba a parittyába, amivel te érveimet leteríteni akartad. Sajnos, Gézám, úgy látszik, nem ér fel egy tolólétra magasságáig az az erdélyi irodalmi Parnaszus, aminek éppen pont a tetejébe képzeld magad és még sajnósabb, hogy amikor te az általa említett Vezuv szent tűzéből nyeltél: igen sok volt a füst s a korom. Én is kaptam a szent tűzből — nem téged bizlak meg a mennyiség és a tisztaság elbírálásával — különben nem enném mai kenyerem. Engem is a rim s az alkotó gondolat jegyzett el a nyomtatott betűnek gyermekifjúságban s ha inkább vagyok ma koporsóig rajongója az újságírásnak, annak hibásai a komisz élet s a másokra soha, csak ön magokra tekintő emberek.

És lásd, én nem nevettem, hogy elvesztetted a tónust, amely egy olyan tollu író, mint te még akkor sem szabad, hogy elhagyjon, ha történetesen személyi kérdés volna az ügy, nem pedig hatvanezer ember bántalma. Én nem vitattam a te érzéseidet, pedig vitathatnám első cikked őszinteségét, csak az ellen emeltem szót, hogy azért az estélyért, amit Osvát Kálmán **magá sem irodalmi estélynek, hanem nevető estélynek hirdetett**, nem lehet, nem szabad a távol maradt s nevetni nem kívánó egész keresztény magyarságot, vagy a szerinted „**fekete listára érett neveket**” kulturájuk iránti teljes indolenciával megbélyegezni írott, nyomtatott betűkkel a jövőendő olvasói előtt! Kérdezhetném, kérhetném a fekete listára érett neveket; lássuk hát, kik azok, akik nem teljesítik kötelességeiket, bélyegezzük meg a nyilvánosság előtt! De nem kérdem, hiszen ha egy-két még a nagy rázkódástól fel nem ocsudott ember akadna is, „a magyar indolencia végnélküli fekete listáját” összeállítani amugy sem tudnád. Szóval frázis volt, nem szabad komolyan venni. Magad retirálót fujsz utolsó cikkedben és igyekszel letompítani ilyen kitételekkel, hogy „kiméletlenül ráztalak benneteket a kétségbeeséstől” és azt hiszed, cikke szavai csak „kétfoltokat hagytak a karokon.” Vigasztalod magad s próbálsz vigasztalni, kibékíteni azokat, akiket megbántottál. De tévedsz, ha azt hiszed, hogy a te két foltjaid emlékeztették a keresztényeket arra, hogy el kell menniök a Tessitori székére. Késsé tölmege az önhittségben, ha magadna

De máshol van a baj Gézán; ott, hogy az újsá-
írók között az olyanok, mint te is, igen keveset lát-
nak az életből, ami körül folya őket. Csupán kávé-
házi művészasztal és a redakció hamis tapasztala-
tokat nyújt, nem láthatjátok, mert nem keressétek a
társadalom különböző rétegeiben a változásokat, az
új képeket, miket az új idők teremtettek. Ti neve-
ket emlegettek s nem embereket. Régi neveket s
nem látjátok a nagy változásokat, mert nem keresi-
tek a belepillantás pillanatait, a lelkekbe, a háza-
belső szobáiba. A feudális világ váruraira nem gon-
doltok már ugye. A hajdani Szunyogh gőgös bihari
várur volt, aki saját leányát befalaztatta vára falai-
ba, a mai Szunyoghok már évszázadok óta nem ren-
delkeznek fegyveresek seregével és ügyvédi pályán
keresik meg robotmunkával a mindennapi kenye-
ret. Megkérdeztlé te egyet is azok közül a nevek
közül, akiket a „magyar indolencia végnélküli fekete
listájára” jegyeztél, hogy miért nem jár a „játészó
szinbe?”

— Nézd Géza! Ennek a nagy névnek, amelyre a szennyos paránya soha nem jutott, amit tisztelettel említek minden ember, aki előtt piederstálon áll ez a szó: becsület s akit te ott akarsz látni régi színházi páholyában: ma csak az a földje van, amibe apját már eltemette. Te nem tudod, mert csak a lelked Luciferé, de a szemed nem, hogy annak az urnak, aki még nem jutott és sohasem fog oda jutni, hogy tiszta gallér ne legyen a nyakán, nincs ötezer lei havi jövedelme és ebből gyermekeit is kell neveltetnie.

Nézd Géza: milyen gyönyörűen van vasalva a nadrárgja a másik „nevednek“, mindennap vasallák, hogy ne lássék rajta a kitérdelődés és a kopás. A harmadik neved azon sir, hogy el kellett kótyavetyélni a borát, mert a gyermeknek kiüldeni kellett a tandíjat és más keresete nincs. Mit keresett a háromszori kapáltatás, adó költségei után? Havi 4000 leitet esztendőre, de ha romlik a valuta: kimarad az asztalról a hus. A ruha még tartja, a régi. De Parlagi azt ordítja füledbe: ez sem bérel nála páholyt.

Gyerünk tovább Géza, látod két embert emlegetnek előtted, úgy mint gazdag iparost. Mónus Sándort és Cser Jánost. Hát Cser János páholybérlo. Iparos relációkban gazdag, ahol 5 lei is pénz. Mónus Sándor pedig — kérem őt, bocsásson meg indiszkréciómért — évente több mint negyvenezer lelt adományoz egyházának és egyháza jótékony intézményeinek. Persze ezt nem olvasod az újságban. De arra is kitanítalak, hogy többféle „áldozó” ember van a világon. Van sok, nevet is említhetek, aki 20 lelt

Apollo mozgószínház

Szerdától — péntekig

Hugó Victor halhatatlan regénye filmen

A nyomtorultak

2 rész 10 felvonásos remekmű.

Egyrészen kerül bemutatóra

Főszerepben: WILLIAN FARNUM.

Iszi kulap ujdonságok

Róth M. Utóda
 égnél, Mária királyné-tér 3.

Egy szép esernyő

**a legalkalmasabb ajándék
legolcsóbb a készítőknél.**

Rosenberg Testvérek
Str. Nic. Iorga (Zöldfa. u.) 8.

Kančoni včas

megkezdődött az eddigi előírt árakból, 20%-al olcsóbban előlva áru-
sítók minden raktáron található árucikkeket, december
24-ig, kérem az igen tisztelt vásárolni szándékozókat, ezen alkalmat
megragadni.

Keller áruházban

Str. Avram Iancu (Kossuth-u) 8 sz. alatt

adott nekem egyszer jótékonycélra azzal a kikötéssel, hogy a Nagyváradi Naplóban is nyugtázva legyen, mert arra szult helyez és a Nagyvárad-ban természetesen, mert arra előfizető.

Kereseti viszonyaihoz képest hidd el, nagy terhet visel a keresztény és zsidó társadalom egyaránt. Igazad van: nem mindenki. Hódor Viktor prefektus, aki még ismeretlen ember Nagyvárad társadalmában, találoz s jellemzően jegyezte meg:

— Különös, akármilyen jótékonycélú társadalmi összejövetelekre, estélyekre jövök, mindig ugyanazokat az arcokat találok.

És így is van. A zsidóságnál is van száz család és a keresztényeknél is van talán száz család, amelyek a vállán van minden áldozat, amit kulturáért, művészetért, jótékonyág ezer fajtájáért tenni kell. Nincs neked s hozzád hasonló társaidnak fogalma ahhoz, hogy a zsidók között levő száz családra mennyi teher hárul, mennyi fajta jótékonyági adó! Ugyanígy vannak a jelzett, de kevésbé tehetőse keresztény családok is. És azt gondolod, hogy ezek Nagyváradon a leggazdagabb zsidó vagy keresztény családok? Nem, még van ezer olyan gazdag, jóval gazdagabb zsidó család, amelyik tiszter annyit adhatna, de nem tud adni, nincs kulturája hozzá. Nagykereskedők, gyárosok, nagyiparosok, buza, marha, fa, nagyszállitók s talán kisebb iparosok is. Intelligencia dolga, hogy kinek kell színház. Van egy öreg kertész Váradon, foltos a nadrágja, kiáll cipőjéből a lába ujjja de színház nélkül nem tud megélni. Kultúrembernek annyi a könyv, a színház, a hangverseny, az irodalmi estélyek, mint a halnak a víz: életszükséglet. S ma ezek a keresztény kultúremberek: koldusok, nincs miből éljenek. Ugy alakult a gazdasági helyzetük. Bár Parlagi szívesen látná őket a karzati állóhelyen is, engedje meg Parlagi, de vannak emberek, akiknek nincsen lelki erejük a lenézéshez, és otthonukban bezárkózva élnek, mint akiknek elveszett az élet minden szépsége, öröme. Mennyi a legszükségesebb élet-standard ma, ugye havonta legalább nyolc-tíz ezer lei jövedelem. Tízezer olyan ember van Nagyváradon, akinek legalább ennyi jövedelme van, hozzá juttatta a változott gazdasági helyzet, de nincs meg hozzá az intelligenciája. Ezeket akartad talán felrázni? Okosabbnak tartalak, hogy ne tudnád, hogy a felgazdagodott hadigazdag kereskedőnél, iparosnál sokkal fülekre találsz, előbb olyan kulturát kellett volna adni neki, hogy ha pénzhez jut, tudja magát művelni rajta. Ezt célozzák az iparosságnál a legényegyletek, ifjusági körök és nem eredménytelenül.

A sokat emlegetett játszósín kérdéséről majd alkalomadtán. Addig béke velünk.

Perédy György.

A polémiát a magunk részéről befejezettnek nyilvánítjuk. Azokra a névtelen levelekre, amelyeket Tabéry Géza ellen küldözgetnek most a redakcióba és a melyekben a nagy erdélyi magyar író a zsidók bérencének nevezik, aki egy zsidó lapban a magyarokat támadja — nem válaszolunk.

DIAKEGYENRUHÁK ÉS SAPKÁK =

KÉSZÜLNEK
GERGELY GYULA
ÜZEMÉBEN
BUL REG. FERDINAND N° 55.

Fellüggesztették a vasárnapi munkaszünetet román ujévig

Más országokban is divik, hogy a karácsonyi intenzív vásárlási hev minél teljesebb kihasználására, az üzletek nem tartanak munkaszünetet, sőt a késő éjszakai órákig nyitva tartanak. A nagyváradi kereskedők is iparosokkal karöltve elhatározták, hogy akciót indítanak a vasárnapi munkaszünet feloldására.

Dr. Fried János a Kereskedelmi Csarnok titkára és dr. Oláh Béla iparkamarai titkár tegnap délelőtti megjelentek Catana rendőrprefektus előtt, akik arra kértek, hogy az elkövetkező négy vasárnapon teljes munkaszabadságot engedélyezzen. Catana rendőrprefektus eleget tett a kereskedők és iparosok kérelmének s román ujévig bezárólag a legközelebbi négy vasárnap déli 1 óráig fellüggesztette a munkaszünetet. A munkaszüneti napok december 23. és 30. s január 6. és 13-ikára esnek.

Irimie tanár képkiallitása a vármegyeházán

Ha az ember a vármegyeháza nagytermébe lép, önkéntelen is ez év medvdus, kékgő lavasza s a bágyadtan haldokló gyönyörű ősz jut az ember eszébe.

A természet utóélettel való varázslatát reprezentálják Irimie tanár képei, melyeket a napokban állított ki a vármegyeház nagytermében. Az életre kelt természeti erők akadályt nem ismerő fejlődése, rögybeborult rózsák, pompázó orgonabokrok, az életvágy erőteljes s hű visszaadása. Iriszok, labdarózsák, lilom-crokok a fejlődés s az életvágy tiszta szimbólumai. Fényben és árnyban egyformán szépek ők, az élet bősége és élvezete.

Az őszitájkép halvány fájdalma, mintha az élettől való nehéz búcsuzkodás szavait sütnék a hulló, sárguló levelekkel. Az első köd. S az ősz ezernyi színváltozata mind ott díszlik Irimie őszintén szép képein. A sűrű köd után a kiszikkadt földre ráborul a tél fehér gypja, a végtelen hó... A teljes egészet adó képsorozat, az évszakok vegetációjában az emberi életet vetítik fel vázra, meghatón és becsülettel ábrázol.

A husárok emelése

Hasas főállatorvos a próbavágások eredményéről

A mészárosok és hentesek csak a napokban fordultak Hódor Viktor prefektushoz hosszú memorandummal és kérték — tekintettel az élőmarha árának nagyfokú emelkedésére —, engedélyezze a husárok emelését. A husiparosok nagyobb áremelését kérték és ha a prefektus helyt adna a memorandum előterjesztésének, a husárok 25–28 százalékkal kellene felemelni.

Tegnap a prefektus rendeletére Hasas Sándor főállatorvos jelenlétében próbavágást tartottak, amelynek eredményéről a főállatorvos a következőket jelentette ki:

Három darab állatot vásároltunk és vágattunk le. A próbavágás eredménye a következő:

1. 455 kg. élőszúlyú tehén, amelyet 5000 leiert vásároltunk, ebből kaptunk:
205 kg. húst á 17 lei . 3485 lei,
35 " bőrt " 36 " . 1260 "
5 1/2 " faggyút " 14 " . 77 "
zsigerekért és béliért . . . 60 "

Összesen: 4872 lei.

Az első vágásnál tehát 128 lei deficit mutatkozik.

2. Egy 245 kg. élőszúlyú borjút 3000 leiert vásároltunk, ebből kaptunk:
120 kg. húst á 22 lei . 2640 lei,
25 " bőrt " 36 " . 900 "
4 " faggyút " 14 " . 56 "
zsigerekért 60 "

Összesen: 3656 lei.

Ít már 656 lei a nyereség, tehát a borjú-hus árának emelése egyáltalában nem indokolt.

Ugyanez volt az eredmény a hármas vágásnál is, ahol 216 lei a piusz bevétele.

— Ha emelésről lehet szó — mondja a főállatorvos — legfeljebb kilenként emelhetjük a husárok árát, tekintettel a nyersbőr értékre és arra, hogy a faggyú ára kilenként 6 leit.

— Érdekes — mondja a főállatorvos — hogy a megyében sokkal olcsóbbak a húrok. Az átlagára a marhahús kilogrammjának 11 leit adja, az összes vidéki állatorvosok tartásának próbavágásokat. Eddig Szalóti érkezett be jelentés, amelyből megállapítottam, hogy még 15 leies husárak mellett is szükséges nyereséget van a mészárosoknak.

Tartattam sorozat-próbavágást is és állapítottam, hogy a mai árak mellett is tenéges hasznuk van a henteseknek és ezért meg a zsir árának emelését javasoltam.

Értesítés.

Üzletem átszervezése
nagyobbitása folytán
raktáramat rendkívül
olcsón eladásra bocsátom;
az összes árukból

15% engedményt adok.

Különös figyelmét felhívom
női, férfi és gyermek haris-
nya különlegességelmre

Darvas

Reg. Ferdinand
speciális kötött
áruháza.

FISCHER áruháza

Sas-passage

árul a legjobbak
árai a legolcsóbbak
Kirakataiban is láthatók.

Női harisnyák ...	18 Leitől
Férfi női harisnyák ...	78 Leitől
Férfi soknik ...	15 Leitől
Férfi fiór soknik ...	45 Leitől
Leányka Moulin harisnya ...	30 Lei
Patent gyermek harisnya ...	16 Leitől
Patent fiór gyermek harisnya ...	33 Leitől
Női keztyűk ...	30 Leitől
Férfi keztyűk ...	54 Leitől
Gyermek keztyűk ...	16 Leitől
Clark és lánccérna ...	13 Lei
Oroszlán cérna ...	15 Lei
1000 yardos lánccérna ...	40 Lei
400 yardos Matt cérna ...	11 Lei
Horgoló cérnák ...	13 Leitől
1000 yardos férc és alsó ...	14 Leitől

Gombok, gép- és gomblyuk
se yem, kötőpamut és minden
ővidárak olcsó árban.

Ingyen

vagy rendkívüli árengedmény-
nyel nem, de olcsóbban

Vásárolhat

mint bárhol, csakis első-
rangú urai divatcikkeket

Splendid-nél

Avram J. (Kossuth-ut. 16.) hol a leg-
alkalmasabb ajándéktárgyak

Karácsonyra

dus választékban kaphatók

192. december 19.

UDONSÁGOK

* Ma, szerdán, Szent Miklós napján összes hivatalokban szünet lesz.

* Ujabb vádak. Bukarestből jelentik: Universul szerint Erdély több vidékén magyar és német kiküldöttek tartózkodnak, kik ott szeparatista mozgalmak szolgálatában állanak. Ezek ellen a kormány intézkedéseket.

* A mai gyermekdelután. Gyermekek nagy serege veszi ma ostrom alá a színházat, hogy gyönyörködjék, vicceljen, kacagjon a sok kedves jelenet, épüljön a lebilincstől meséken, induljon az érzelmes, szép történetek; tapsoljon Antalffy Margit táncosnőnek, akik menüettet, de modern táncok is lejtenek a ragyogó színpadon, a kóma a tündérvilág költözik. Olyan műsor rukkolt ki Losonczy Gábor főnök ezen a napon, amely gazdagságát, változatosságát és mulatságosságát jól mutatja az összes gyermekelőadások között. A Mircea egyesületről van szó. A királyné pártfogása alatt áll a színház dr. Bucico Coriolánné tetterős művésze virágoztat fel. A délutáni előadásra a határkerítések jelentkeztek úgy, hogy a műsor változatos és hosszú lesz.

* Boglutz Lászlót budapesti járásbíróvá nevezték ki. Budapestről jelentik: Boglutz László járásbíró, aki éveken keresztül a nagyváradi városi járásbíróként működött, a magyar igazságügyi miniszter a budapesti központi járásbíróvá járásbíróvá nevezte ki.

* Esküvő. Fehér Dezső nagyváradi szövőgyár Erzsike leánya vasárnap este esküvőre került örök hűséget Neumann József terménykereskedőnek. Az ifjú pár a Kecskeméti Lipót dr. főorvos által poétikus beszédet.

* A földműves-szövetség közgyűlése. A nagyváradi és biharmegyei földműves-szövetség szombaton, Szilágyi-Corbu János elnöke alatt közgyűlést tartott, amelyen elhatározták egy, a gazdák érdekeit megvédő népbank alapítását. A gyűlésen Simer Andor gazdaság-ismertette a jónemű „Semina” magkereskedés üzletkötését és célait. A tagok nagy érdeklődéssel hallgatták végig az előadást, amelynek befejeztével a szövetség elhatározta, hogy az üzletet támogatja és tagjainak melegen ajánlja.

* Elmarad a szőnyegsorsolás. A nagyváradi szőnyegsorsolást kiváltott szőnyegsorsjátékot a közbejött akadályok miatt nem tartják meg e hó 20-án. Az elmaradás csupán egy hétre szól, a sorsjáték kitolása újratartást enged, hogy mindenki, aki szereti a szép perzsákat, az urilakások díszét, megpróbálja szerencséjét.

* Lakatos iparosok gyűlése. Felkérjük az Ipartestület kötelekébe tartozó összes lakatos iparosokat, hogy f. hó 19-én, azaz szerdán d. u. 6 órakor az Ipartestület helyiségében rendkívül fontos ügyek megbeszélésére céljából teljes számban megjelenni kötelesek. Tisztelettel az Ipartestület elnöksége.

* Pozsonyi Jenő képzőművész kiállítása a megérdemelt érdeklődést váltja ki a műteremtől közönség körében. A kiállított képek közül 17 festménynek már gazdát talált és látva a nagy érdeklődést, előre megállapítottuk, hogy az alatti pár nap alatt, ameddig kiállítás nyitva lesz, valamennyi műve, műbarátok tulajdonába kerül. Ezen jóslatunk már csak azért is pontosan be fog válni, mert oly olcsó árakat állapított meg a művész, hogy azoknál olcsóbban művészi alkotásoknál megállapítani nem lehet. A kiállítás egész nap, este nyolc óráig van nyitva a Moskovits utcában lévő (Str. Reg. Ferdinand) Kornweisz-féle épkeretű üzlethelyiségben.

* A Makkabea bajnokságot fog nyerni a bali saisonban, olyan fényes és nívós estélyt rendez december 22-én a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben. Műsorában a helybeli művészek színe-java fog beilleszkedni. Rövid és tartalmas művészestélyt kitűnő zene mellett tánc fogja követni. Kóser konyha, buffet áll a vendégek rendelkezésére. A meghívók már szétmentek. Aki tévedésből nem kapott volna s arra reflektál szíveskedjék erre vonatkozó igényét Weisz Jenő cipőárúházában, Zöldfa-utca bejelenteni.

* KERTESZ Str. Rimanóczy-utcai szövet, posztó, selyem és vászonüzlete utólerhetetlen olcsó áráival. A cég kizárólag elsőrendű, megbízható árukat hoz forgalomba.

* Nem történt gyilkosság a vársáncban. Megírtuk, hogy tegnap hajnalban a vár közelében egy férfi-hullát talált a rendőrség. A poszt jelentése alapján az ügyeletes rendőrtisztviselő azonnal megjelent a helyszínen s a hajnali órák nyomozása oly benyomásokat keltett, hogy Tompa Flórián favágó napszámos gyilkosság áldozata. A nyomozást folytató Starrak kapitány a bünygyi osztály egyik vezetője a beérkezett rendőri jelentés és újabb helyszíni szemle alapján megállapította, hogy Tompa Flórián részeg állapotba került az utcára, a sáros sáncban elterült és megfagyott.

* Munkásgyűlések. Dec. 19-én, szerdán este 6 órakor Moskovits ipartelepek munkásai, 22-én pénteken este 6 órakor villamosmű értekezletet tartanak Szacsavay-utca 24. szám alatt. Mindenki ott legyen!

* A Középiskolai Tanárok Egyesülete tudomására adja az érdekelteknek, hogy szerdán, e hó 19-én este 8 és fél órakor Gh. Sofronie, a Gojdu-liceum tanára a városháza nagytermében előadást tart. Az előadás tárgya: „A románok lelkiélete a múltban”.

Nézzé meg a

WEISZ ÉS MIKLÓS

fényképész-műterem (Apolló palota)

mű és fényképek

* A Békefi-szalón ez uton értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy karácsony előtt leszállított áron elárúsítja a raktáron lévő délutáni és estélyi toilettéket. Károly herceg-utca (Szilágyi D.) 6. I. em. 3.

* Adakozás. Fehér Emilné a kórházból jött lakástalan embernek 30 leit küldött.

A Nép-konyha céljaira Hartmann Sándorné, Jónás Andorné 100—100 leit László Mártonné 10 kgr. nulláslisztet, Farkasné 5 kgr. kenyeret adományoztak, mely adományokért hálás köszönetet mond az Elnökség.

* Stingli-zongora, börgarnitúra, téli háló, ebédlő álló órával, persa és gyári szőnyegek, hencsertakarak. Wertheim-kasszák, minden elfogadható árban Beck és Benjáminál Str. Gogalniceanu (Várady Zsigmond-u.) 11. sz. Telefon 1703.

* Esernyő, harisnya, keztyű a legolcsóbb Szencsik Miklósnál, Sas-pasage.

* Kedvező alkalom olcsó öltözködésre! Mint minden évben, ez idén is nagy meglepetést kelt Székely Avram Jancu (Kossuth) utca 5. sz. alatti posztóárúház nagy karácsonyi vására. Különös tekintettel a nagy pénzhányra, e hó 25-ig kabát és öltönyszövet raktári készletét 10 százalékos engedménnyel árusítja. Hogy az nem üres reklám, minden egyes vevő meggyőződhet róla, hogy az előírt szigorúan szabott árakból részesül fenti kedvezményben.

* Esernyőket legolcsóbban Blumnál.

* Egy nagy tömeg vászon, schifon, batist, fehérnemű anyag, ingzett és ágynemű, damaszt érkezett a Körösparti Áruházba. Ezen cikkeket beszerzésénél keresse fel a Körösparti Áruházat, ahol az árak a legolcsóbbak. Tisztviselőknél árenda, árenda.

* Kotta-ujdonságok, operák, operettek és minden más kotta megvan a Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztályában.

Orvos urak figyelmébe!!

Eredeti angol gyártmányu **Insulin**

1 dob. ára 1200 lei. — Kapható:

Hémet Pál Aranykereszt gyógyszerháza
Piața Unirii, Városháza mellett.

* Kabát, kosztüm és női ruhaszövet, csikos alszövet, férfi-öltöny és átmezt szövetek, kabátbélések, hársonyok, pongyola-kelmék oly órlási tömegben vannak felhalmozva a Körösparti Áruházban, melyhez hasonló választékot senki sem nyújt. Az árak utólerhetetlen olcsók. Tisztviselőknél árenda, árenda.

* Szép férfi frizúrához elengedhetetlen a Brázay brillantin. Kapható mindenütt.

LEGUJABB

A német kormány nem ellenzi a katonai ellenőrzést

Berlini jelentés szerint a Havas-ügynökség hozzávetőlegesen közli a francia választ. Ebből kiviláglik, hogy a katonai ellenőrzés kérdését nem hozták kapcsolatba a német-francia közvetlen tárgyalások ügyével. A német kormány nyilatkozatában megállapítja, hogy nem ellenzi a katonai ellenőrzést, de helyteleníti, ha az ellenőrzést előbb kezdenék meg, mielőtt az elkövetkező tárgyalások révén beállna Németország közvéleményében a várható lecsillapodás. Németország mindenesetre hangsúlyozza, hogy az egész kérdéskomplexum csak valamennyi szövetséges részvételével oldható meg.

A német kormány az a célja, hogy sürgősen állítsa vissza a rajnai tartományban a szerződés szerinti állapotot.

Januárban döntenek a magyar kölcsön ügyében

Budapestről jelentik: A magyar kölcsön ügyében a döntés január 1-én tolodott ki a közbejött karácsonyi ünnepek miatt és mert a komplexált anyag tárgyalása hosszabb időt követel.

Győzött a köztársasági párt Görögországban

Athén, december 18. A nemzetgyűlési választásokon a köztársaságiak fényesen győztek. Venizeloszt tizenhét vidéki kerületben megválasztották. Ugy hírlik, hogy eddig száz köztársasági Venizelista képviselőt választottak meg. Gonatas miniszterelnök közli, hogy Venizeloszt felhívják, hogy azonnal térjen vissza Görögországba és vegye át az államügyeket. Athéni jelentés szerint a dinasztia-válságok kiéleződtek. Lehetséges, hogy a király elutazik.

ELISABETA

fényképészeti műterem,

Foglalkozik a legmodernebb fényképfelvételekkel
Bvdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6.

üzletáthelyezés

miatt az összes raktáron lévő szövegeteket minden elfogadható árban elárúsítjuk.

Havas és Grünfeld
posztókereskedők
Vulcan, Nagy Sándor-u 4

SZÍNHÁZ

— Román színházak Nagyváradon. Mihu Fotino Resicabányáról értesítette a polgármesteri hivatal, hogy társulatával szerdán és csütörtökön Nagyváradon tart előadást. Manulescu e hó 28-án tart előadást s ez alkalommal a „Moarte Civile” (Polgárhálál) kerül színre. A jövő év elején a bukaresti Teatrul Poporal (Népszínház) tart vendéglátásokat s népszínműveket fog bemutatni.

— Glória előadása elmarad. Miután a hetek óta hirdett Szomori Dezső gyönyörűen megírt Glória színmű előadására összesen csak hat jegyet vittek, az igazgatóság a Glória előadását a Katholikus Körben nem tartja meg. Szerdán délután és este a városi színházban román előadások lesznek. Az előre-váltott jegyek árát a pénztár csütörtök délig visszafizeti.

— Trónörökös olcsó helyárral. Miután csütörtökön este a színházban román előadás lesz, a magyar társulat fél 6 órai kezdettel olcsó helyárral Vajda Ernő szenzációs darabját, a Trónörökös adja elő a bemutató előadás szereplőivel.

— Lubinszky-együttes fellépje. Igen nagy az érdeklődés a péntek esti Lubinszky-együttes fellépése iránt, mely B) bérletben és mérsékelt emelt helyárral mellett lesz megtartva. A kis művészek két drámában és két vígjátékban játszanak, azonkívül szonókat és táncokat fognak bemutatni e különálló esti műsorban. Fellépnek még szombaton délután, vasárnap és hétfőn délután mérsékelt helyárral mellett s minden alkalommal változtatott műsorban.

— Hattyulovag. A legmulatságosabb és legkülönösebb, könnyed muzsikájú operettek egyikének, a Hattyulovagnak lesz szombaton este a bemutató előadása. E vidám operett minden egyes szereplője külön-külön és együtt a legnagyobb örömet fogják nyújtani. Pintér Böske és Misoga táncai, duettjei és egészbeni alakításaik szenzációsak lesznek. A Hattyulovag szombaton és vasárnap bérleten kívüli előadásban kerül színre.

MOZI

— Az Apolló-moziban ma, szerdán A nyomorultak, Hugó Viktor klasszikus regényéből készült filmremek kerül színre. A 2 rész 10 felvonásos filmet az Apolló egy részben mutatja be. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel, jegyeket elővételben árul az Apolló pénztár. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

— „A szerelem tragédiája” II. rész Dorian Filmszínház. Ma először látható a Dorian-filmszínházban „A szerelem tragédiája” című monumentális filmremek II-ik része. Impozáns külsőségek mellett folyik le ebben a részben egy izgalmas törvényszéki tárgyalás. Emil Jannings és Mia May

az első részben nyújtott kiváló alakításukat is felülmúlják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Tőzsdei jelentések

Zürich, december 18. Nyitás. Berlin 10 0-a 125, Newyork 574, Páris 3000, Prága 1680, Bukarest 287 fél Bécs 0.0080 háromn., London 2509.

Bukarest, december 18. Zárlat. Devizák: Páris 1020, London 852, Newyork 195, Róma 859, Zürich 3420, Prága 578, Bécs 28, Budapest 105.

Valuták: Font 870—872, frank 1100—1110, svájci 35—35 fél, lira 900—910, dinár 210—220, dollár 199—200, osztrák 28 fél—29, magyar 65—70, szokol 560—570.

Zürich, december 18. Zárlat. Amsterdam 219, Newyork 573 fél, London 2509, Páris 3005, Milánó 2487 fél, Prága 1680, Budapest 0.0302 fél, Belgrád 652 fél, Bukarest 030 (?), Bécs 0.0080 háromn.

Budapest, december 18. A keddi magánforgalom: Magy. H. 582—590. Osztr. H. 166—168. Angol-Magy. 85—86. Leszám. 95—100, Keresk. b. 125, Pesti H. B. 225—230, Földhit. b. 265—275, Ált. Tak. 150—160, Pesti Hazai 400—4050, Borsod-Misk. 105—108, Konkordia 80, Gizella 53—55, Köszén 2420—2460, Salgó 620—623, Drásche 320—330, Kohó 750, Urikányi 800—850, Beocsini 1120—1150, Fegyver 1350—1400, Ganz-D. 4900, Ganz-Vill. 2200, Rima 105—110, Cukor 3000, Mezőh. cukor 325—330, Szalámi 20—21, Izzó 750—770. Baróti részvénysör 220, Karton 95, Jutá 185—195, Stor film 44, Brassói 730—740, Telefon 135 140, Nasici 2070—2125, Ofa 530, Viktória bútor 13, Hitelfa 43, Hazai fa 158—160, Nova 130—135, Meffer 365—375, Szlavónia 80, Zabolai 135—140 ezer korona.

Budapesti terménypiac: budapesti buza 12000, budapesti rozs 83000, dunántúli zab 77000, új tengeri 68—59000, takarmányárpa 72000, prompt korpá 45000.

A SZERENCSE

Irla: Zombory Jenő

Az eljegyzés után még egy pár napig itt marad György, aztán hazamegy Amerikába, mert sok dolga van és már rég eljött hazulról. Juliusig marad ott. Juliusban hozzánk jön. Az egész család Felsburgba lesz. Családunk ősi fészkebe. Nagyon szép, vadregényes hely. Magas sziklán ülő sasfészek. Apa kitataroztatja és újra rendezi. Új bútorok kerülnek bele, mert azt akarja, hogy méltó legyen régi fényéhez. A mézesheteinket itt töltjük, azután utazni megyünk délvidékre, az örök nap-

sütés hazájába. Decemberbe pedig hazamegyünk Amerikába. Oh bár már ott tanánk!

Apa beleegyezett, hogy Györgyvel sokat lehessen együtt Sperberg báróné lenlétében, viszont a báróné olyan figyelmes és hálás, hogy a feladatát a lehető legnagyobb végzi legnagyobb örömmel.

Az emberi életben a legszebb idő, ami a mátkaság idejére esik. Még nem gyunk egymásé, mégis minden idegünk összefűz. Vágyódunk egymás után, szeretjük egymást és valami meghatározhatatlan érzés, olyan végtelen boldogság, pes tenni az embert. Istenem mennyi különbség az, amikor György csókol, amikor apa csókol. Ha György csókol, szokik arcomba és szeretném, ha öröktartana. Valami csodálatos meleg érzés át egész valómon, aminek nem tudom vét adni, mégis olyan jó.

Az eljegyzésünk a 19-ik születésnapomon lesz. Ennél kedvesebb születésajándékot igazán nem kaphattam volna, boldogságomat.

Hogy féltem én ettől a dologtól, nem is rég és lám milyen jóra fordult minden.

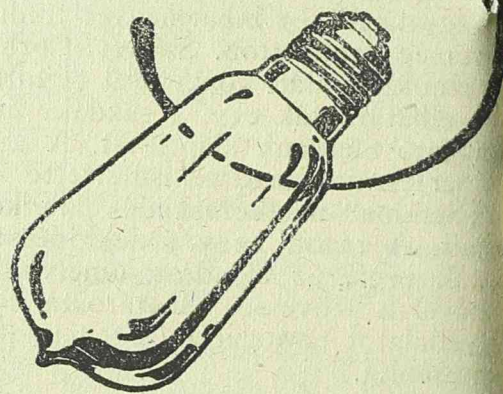
(Polyt. köv.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindszoknak, kik férjem elhunyt alkalmával részvétükkel fájdalmunkat enyhít ni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket.

Özv. Atlaszné és családja.

Verfex

Gyapjuipar Rt. Str. Reg. Ferdinand 13

Engross: Fonal (Perzsa, Smyrna, Jumper), Kötött és szövött árak, gyapju szövetek.

Detail: Gyapjuszövet, selyem és gyapjutricot, vászon és chiffon.

Telefon 16 63. 1644 Sürgőnycim: Fonal.

Keresünk:

elsőrangú a nagyiparú, kereskedelemmel és kisiparosokkal kitűnően bevezetett magánemberek világszerte ismert cikk kizárólagos képviselőre, külön-külön Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár és Lugoj vidékre, akiknek rendkívül magas biztos kéréti lehetőségét

ajánlunk fel

energiikus és céltudatos munka ellátására. Mindhárom országnyelv ismerete feltétel.

Ajánlatok

Societatea Generala de Publicitate

Carol Schuller & S. Berger

Str. Karageorgevici 9. Bukarest címre intézendők „Vertra er” jellegű.

ÁRJEGYZEK **BIRÓ LÁSZLÓ**
diákegyenruha
és uri divatszabó
üzletéből

Alapítva 1899.

Készíték bármely színben, iskolák előírása szerint tartós szövethöl
Diákegyenruhát Lei 920 tól feljebb
Elegáns uri öltönyt fél gyapju kelméből Lei 1730-tól 1860-ig
Különleges színekben gyapju anyagból Lei 2070 tól 2200-ig
Átmeneti raglán és télikabátok már . . Lei 1680-tól feljebb

Valódi angol anyagból minden elfogadható árban tetszés szerint kivitelben mindég a legutolsó divat szerint
megfelelő garancia mellett részletfizetésre is

Biró László

Oradea-Mare, Str. Ciorogariu (Uri-utca) No. 24

Mindenki számára alkalmas
karácsonyi és újévi ajándékok

naplók, újságok, irodalmi felszerelések és román nyelvű ügyvédi nyomtatványok legelőnyösebb árban beszerezhetők

özv. **Boda Gyuláné**
könyv-, papir- és zeneműkereskedésében
strada Avram Iancu (Kossuth-ut.) 16. szám

...kölöm, hogy villanyerőre berendezett
...regnagyobbítva áthel, eztem Sirul Cer-
...s-sor) 17 szám alá, hol mindenféle
...cik és hitelesített úrmértékek nagy-
...és kicsin, ben kaphatók.

ARNOLD

Építési és szerelési

...központi fűtés vízvezeték-
...fűtő felszerelések berendezését

50%

...megtakarít, ha az általam készített elő-
...be cserép vagy öntött vaskályhájába.

România. Primăria oraşului Beluş.

80 la 15 Dec. 1923.

Publicație de licitație.

Comunitate cu deciziunea Nr. 185—
...reprezentanței comunale, prin aceasta
...cunoștință publică, că dreptul de
...taxelor de vamă de pe teritoriul
...eva da în arândă pe trei ani cu
...1 Ianuarie 1924 până la 31 De-
...1926 prin licitația publică ce se va
...băr e în ziua de 24 Decembrie 1923

...tunile se pot cunoaște la Primărie.
...aferte nu se primesc.

Primar:
D. Molnar

Karácsonyi ajándék!

...pke, betét, motív és apró motív fehér-
...nle, nagy választék Goblen párnák és
...ven. Montirozatlan és montirozott divány
...színes és fehér kötött peritők, himzett
...sáros miliók és futók, kézmunka abrosz
...és ágyszerítők, sárga seiyem paplan,
...szép fehérneműk, ingek és nadrágok
...ók

...legale Ferdinand (Rákóczi-út)
...30 sz. jobbra, Szász

Karácsonyi és újévi ajándékok

...tsóbb beszerzési forrása.

...atos kézmunkák árjegyzéke:

...gyterítő, filével, mo-
...divatos himzéssel,
...és grenadinból 4000 Laitól
...filével, párja ... 3000 "
...gmitura himzett, aszuros
...egy és kétágyas ... 500 "
...abroszok szalvétával
...t csipkével, madeira
...kalotaszegi ... 1100 "
...párnák fehér himzett
...t ... 200 "
...t futók, himzettek ka-
...zegei ... 150 "
...rű legujabb himzett és
...és zsebkendők ... 40—200 ig

...terítők, goblenek, tenerifa csilla-
...a legváltozatosabb kézmunkák

BERGERNÉI Strada Monastiri 1 sz.
(Zárda-utca)

Nr. 111—1923. execuțional.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judiciar delegat,
prin aceasta aduc la cunoștință publică, că în
urma deciziunii judecătorești de ocol rurală din
Oradea-Mare de sub Nr. 1119—1923—9. efep-
tuindu-se execuția de escontențare în favorul
urmeritorului Schleinger Jacob domiciliat în
Pusztailac și reprezentat prin avocatul dr
Havas Aladár în sarcina urmeritului din —
pentru suma de 1000 lei capital și accesorii
și ordonându-se prin decizia judecătorești de
ocol rurală din Oradea-Mare sub Nr. G. 3205—
923—1 licitația asupra un cal, o str.sură, un
car și doi boi și altor mișcătoare secestrate
și estimate în valoare de 36.000 lei, se fixează
termen de licitație pe ziua de 21 Decembrie
1923. la ora 3 d. m. în comuna Tieagd
când mișcătoarele secestrate se vor vinde

pe lângă plățirea prețului de cumpărare în nu-
merar și în caz de necesitate și sub prețul de
estimare, și până la concurența creanței seceves-
tranților anteriori ori a suprasevestranților
întrucât aceștia și-au câștigat asupra acestora
drept de ipotecă.

Se provoacă toți aceia, cari și revendică
escontențare din prețul de vânzare al lucruri-
lor ce se vor licita, întrucât secestrarea în
favorul lor s'ar fi făcut anterior și aceasta nu
s'ar inveda din procesul verbal de seceves-
tare să nu intrelase a-și prezenta anunțările în
scris la subsemnatul delegat, până la începerea
licitației.

Termenul legal se va socoti din ziua ce
urmează după afișarea publicației la judecă-
torie.

Oradea-Mare, la 28 Novemvrie 1923.

Grigoriu Bosnyák
prim. oficial.

ELADÓ valódi per-
zsaszőnyeg, antik óra.
Arany és ezüst éksze-
rek jutányos árban. —
Törött aranyat, ezüstöt,
gyémántot, briliánsoot,
platinát, hamis fogakat
magas árban vesznek.

Welaz Lipót

órás és régiség-keres-
kedő, Sir. Avram Iancu
(Kossuth-utca) 18. sz.

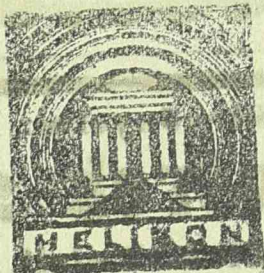
24 óra alatt

készítünk női és férfi
fehérneműket

kelengyét,
női és gyermek

felső ruhákat.

Erdős Malvin rőtös
üzlete
Piata Unirii 7 sz.
(Szt. László-tér)

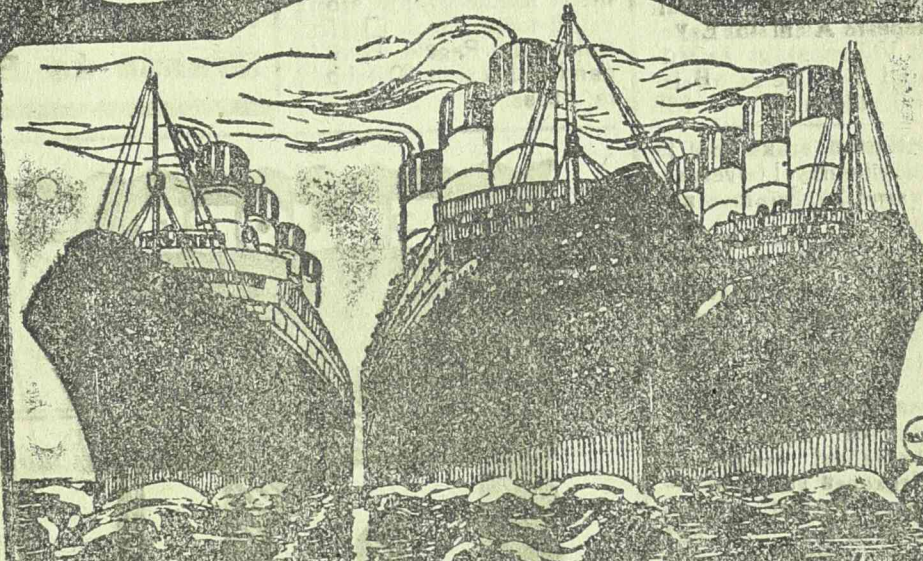
Régiségeket
vásárol
és elad.

Különlegességek
porcellán, üveg,
fayence és email.

Nagyvárad

Strada I. C. Brătianu
(Szaniszló-utca) 1 sz.

CUNARD LINE

RENDSZERES SZOLGÁLAT
BUKAREST, TEMESVÁR, NAGYVÁRAD
INDULASSAL.

HAMBURG, ROTTERDAM,
SOUTHAMPTON, CHERBOURG.

ES
SOK MÁS EURÓPAI
KIKÖTŐKÖN AT.

NEW-YORK
BALTIMORE
BOSTON
SAN-FRANCISCO
PHILADELPHIA

QUEBEC, HALIFAX, MONTREALBA — CANADA.

A VILÁG LEGNAGYOBB FLOTTÁJA

AZ ÓRIÁS-MAJOK NEVSORÁNAK EGY RÉSZÉ:

BERENGARIA + AQUITANIA + MAURETANIA

SCYTHIA, CARONIA, LACONIA, SERVA

FRANCONIA, SAMARIA, CARMANIA

KÖZPONT: BUKAREST — TÁVIRATCÍM: CUNARD.

FORDULJANAK BIZALOMMAL

Oradea-Mare — Nagyvárad

Strada Rimanóczy-utca 5. szám alatt

Nagy karácsonyi vásár mélyen leszállított árakkal

Kaas Lipót

Linóleum

gyári főraktárában

Bulevard Regele Ferdinand 5.

Óriási raktár

szőnyegekben hencser takarók, ágy- és asztalterítőkben.
Linóleum és viaszos vásznakban, játékaru is dus választék-
ban érkezett Az üzlet egész nap nyitva reggel 8-tól este 8-ig

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Házasság

32 éves keresztény fiatal ember, vallás külföldi nélkül megváltulne 15000 lei hozománnyal, kellő szakértettségrel rendelkezik. Leveleket „Barna” jelzéssel a Hegedűs Hírlapirodájába kér. 899

Alkalmazás

Országos írás és komor-nyik felvétetik. Jelentkezés bizonyítványokkal d. e. 10 és 1 óra között Püspökségi írószékigazgatóság Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 33. 903

Könyvelő, ki gépen ír és minden más irodai munkát elvégez. állást keres. Címeket a kiadóba kér. 841

Román nyelvben tökéletesen jártas fiatal tisztviselőt keresünk azonnali belépésre. Alánálók Egyesült Villamosági és Műalmi R.-T. Beius (Belényes) küldendők. 868

Mindenek szakácsnő jó bizonyítvánnyal felveszek. Atlasz, Str. Szaravszky utca 15. 892

Háztartásban jártas urileány, ki jól főz, házvezetőnek elmenne, esetleg vidékre is. Cím Hegedűs Hírlapirodájában. 395

Elmeradi könyveléseket rendbehoz néhány heti szabadidővel rendelkező mérlegképes könyvelő. Címeket „Perfect” jelzéssel a kiadóba kér. 893

Szakképzett vincellér azonnali állást keres Velencepart 19. Gerda. 898

Ogyvédjelölt, románul tud, ügyvédi irodában állást keres. Csillag Andor Nagyvárad, Str. Avram Jancu (Kossuth utca) 898

Bámulatos olcsó Karácsonyi vásárt rendez

Horbst ékszerész

Reg. Ferdinand No. 9. Or. Petriné ékszerész üzlethelyiségében.

Brillánsított, arany ezüst ékszereket, nikel, acél, arany órákat bámulatos olcsó árt. Tessék a kiadókban az árakat megfigyelni.

Utazói állást keres. Lülönösen fűszerezésmában nagy gyakorlattal rendelkező női fiatal ember. — Elsőrangú referenciával rendelkezik. Szíves megkeresést e lap kiadóhivatába „Megbizható” jelzéssel a kiadóba kér. 843

Adás-vétel

Bizományba elfogadok bármilyen fehérneműt, porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Bulwardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász 64

Egy világos hálószoba bútor olcsón eladó. Pecutca 18, Béné. 900

Eladó perzsa ebédlőszőnyeg, perzsa és szmírna átvétők igen olcsón, autóbundák, sziliszkin rövid kabát, férfi városi bunda, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst szál, képek, 3 méter szürke gyapjú szövet, 5 méter fekete téfi. Bulwardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász. 833

Sanitas (szoba gőzfürdő) teljesen jó olcsón eladó. Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász. 535H

Eladó egy kazal sorju, Váradszőlő 6 szám. 880H

Használt prémialéros fekete női átmeneti kabát, leányruhák (12—13 éves. cipők, alig használt 37-es spangnis lakkcipő olcsón eladók. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. szám.

Eladó egyemeletes modern bérház, legjobb helyen, üzletekkel, órái telken, sok szép építéssel. Az egész ára 675.000 Lei, vételéhez egyelőre kettőszázezer Lei szükséges. Korismáros László, Strada I. C. Bratianu (Szacsavay-utca) 22. 884

December keltezősü Nagyvárad tiltapért filso hitvalet

Frisz tojás eladó ható Str. Avram Jancu (Kossuth u) 1

Eladó gyönyörű szőnyeg, sárga sármáz Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra

Elsőrendű eladók. Kárp Vlahuta (Szász 12. sz.

Eladók gyönyörű fehér himzett dupla égyterít Ferd. (Rákóczi-ut) 30

Perzsa szőnye aljáró, — szmír (2X3 m), harm személyes ant d'szerviz, szal zések eladók. (Lukács Gy-u)

Külön

Karácsonyra legdizesebb szőnyeg, szép fénykép, rendezhető Z E fényképés mében bármily ban és szép méreket áron. Bratianu (Szász 25. szám.

Pilás és gouv Str. Alexandri 22. szám alatt

Pánzkölcson biztosítókra azonnal kaphó bejárati szőnyeg, sokat, üzlethelyiségünk. Str. putui Pavel-utca

24 % kamatra magánpénzt tel. Adás-vétel Tralan (Szécheny Ertesítés délután.

Remélem t má, hogy leg sabbán inté

utlevél és vizum

Kolozsváron, B sóban és Buka ben DEUTSCH FIA futáirod Palace (v. Panc kavház.

Utlevelét

legolcsóbban és leggyorsabban

vizumoztatja

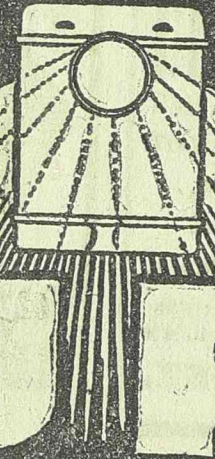
Schreier

Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-tér) 1

Potárjárat naponta Kolozsvár

Brassó és Bukarest között.

LEGJOBB ZSEBLÁMPA

DURA

GYÁR TEMESVÁR

Rador 420.

Telefon 10—25.

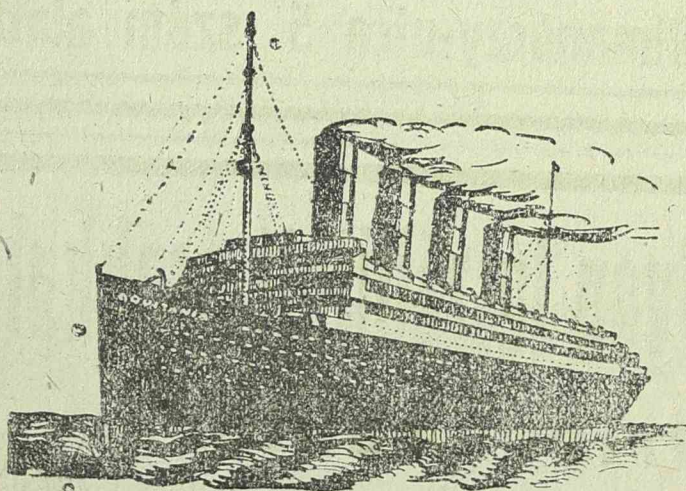
Sürgönyelm: Mártonffypelz.

Mártonffy Testvérek szűcsök

szűcsáruháza Cluj, Piata Unirii 20.

Legujabb szőrme-árak állandóan raktáron.

— Szőrmobundák, sportkabátok, boák, etolok nagy választékban —
Állandó szőrmekiallítás. — Mindennemű prémőrök, feldolgozott szőrme-
árak nagyban és kicsinyben. EN-GROS EN-DETAIL

Telefon 7-73. Sürgönyelm: REALLOYD

Délamerikába

Brazília, Argentina és Uruguayba

utazók és földművesek, kik Brazíliába kivándoroln szándékoznak díjtalan felvilágosításért forduljanak bizalommal Oradea-Mare-Nagyvárad fiókunkhoz

LLOYDUL REGAL OLANDEZ

S. A. R. Oradea-Mare, Strada Elmanóczy 5.

hol prospektusokkal díjmentesen rendelkezésükre állunk